

Sovjetski polet proti Luni prihodnji mesec!

Zahodni vesoljski strokovnjaki ugibljejo, če ne bo Sovjetska zveza že v nekaj tednih poslala prve kozmonavte proti Luni.

LONDON, Vel. Brit. — Zahodni strokovnjaki za vesolje opozarjajo na dejstvo, da je sovjetsko vesoljsko vozilo Zond 7 že tretje vesoljsko vozilo te vrste, ki je obkrožilo Luno in se srečno vrnilo na Zemljo. Po sovjetskem poročilu je Zond 7 pristal po povratku z obkrožitve Lune v Kazakstanu. Rusi običajno izvedejo vsaj dva uspešna poleta brez kozmonavtov, predno pošljejo v vesolje v kakem vesoljskem vozilu ljudi.

Če se bodo tudi tokrat držali te navade, sodijo zahodni strokovnjaki, bodo nemara že v nekaj tednih poslali prve kozmonavte v vesoljskem vozilu vrste Zond proti Luni. Zond 7 je poletela do Lune, zakrožila okoli nje in se vrnila na Zemljo. Proti Zemlji jo je okrenila skupna privlačna sila Zemlje in Lune, Zond 7 ni zavrla svojo brzino, da bi krožila okoli Lune, ampak je le letela za njo in krenila nazaj proti Zemlji. V tem pogledu je bila torej daleč za ameriškim poletom vesoljskih ladij Apollo 8 in Apollo 10.

Rusi grade novo, mogočno raketo, ki bo imela preko 10 milijonov funtov potisne sile, toda ta še ni bila preskušena. Brez nje ne morejo poslati nobenega kozmonavta na samo Luno in ga od tam vrniti na Zemljo. Njihova najmočnejša raketa v rabi je Proton, ki pa nima več kot 3 milijone funtov potisne sile. Ameriška raketa Saturn 5, ki je pogonala Apollo 11 proti Luni, ima 7,5 milijona funtov potisne sile.

Če upoštevamo vse to, moremo kvečjemu predvidevati, da bodo Rusi poslali astronave proti Luni, na Luno samo pa še ne, dokler ne bodo preskusili svoje nove rakete z večjo potisno silo, in tudi vesoljskih vozil, ki bodo primerna in sposobna za polet na Luno in povratek od tam.

Feisal zamenjal puške z raketami

RYADH, Savd. — Savdski kralj Feisal se je od sedanjih vojn v arabskem svetu nekaj naučil. Spoznal je, da ne more svoje prostrane dežele braniti s puškami iz prve svetovne vojne, zato jih je zamenjal z raketami, ki so zaenkrat usmerjene proti — Naserju.

Naserja smatra Feisal zaenkrat za glavnega sovražnika, ki ima tudi rakete. Sicer je pa Feisal na boljšem od Naserja. Savdska Arabija je redko naseljena, Egipt je pa preobljuden. Zato bi Feisalove rakete napravile več škode Naserju kot Naserjeve Feisalu.

Če si brezobziren pri vojnji, ne pozabi, da so boji zaradi tega kesali!

Vremenski
prerok
pravi:

Večinoma sončno in milo. Najvišja temperatura okoli 78.

Novi grobovi

Stanley (Duchnowski) Duche — Po dolgi bolezni je umrl v Domu Sv. Družine 68 let stari Stanley (Duchnowski) Duche s 5907 Bonna, rojen v Lonzi na Poljskem, od koder je prišel v ZDA 1. 1906, voznik tovornjaka za Keal Drive-a-way Co., dokler ni zbolel, mož Christine, roj. Basca, oče s. Mary St. Christine (Sv. Vid), oči o. Doris Hribar, stari oče Linde Hribar, brat Josepha, Anne Blachowski, Alexa, Stelle Dudek, Thomasa, Mary Kowalski in Johna. Pokojnik je bil član ADZ št. 40. Pogreb bo iz Železovega pogrebnega zavoda na St. Clair Avenue v petek ob devetih, v cerkev sv. Vida ob desetih, nato na pokopališče.

Nixon ne misli odlašati s Safeguard sistemom

WASHINGTON, D.C. — Vest, da vladnih virov trdijo, da predsednik Nixon nima namena zavreti izpolnjevanje ABM in priprav za gradnjo obrambnega sistema proti medcelinski raketi Safeguard, četudi je ta dobil v Senatu tako majhno večino (51:49).

Predsednik in njegov obrambni tajnik M. Laird sta odločena gradnjo obrambe pospešiti in imeti že tudi prve ABM na določenih mestih v Montani in v Severni Dakoti v letu 1974, kot je bilo prvotno predvideno.

Program ne bodo pospešili, pa ga tudi ne zavrli, če ne pride do kake nenadne in izredne spremembe v mednarodni politiki. Zagovorniki gradnje trdijo, da bosta tako Amerika kot Rusija zgradili omejen obrambni sistem, četudi se sami domeniata za omejitve oboroževanja, ker bi tak sistem služil prvenstveno za varnost pred Kitajsko. Vsaj Moskva bo gradnjo takega sistema tako potrebo zagovarjala. Če bo gradila obrambni sistem Moskva, ga bo gradila tudi Washington!

Vojna in rak

WASHINGTON, D.C. — V korejski vojni je padlo 33,417 Amerikancev. V istem času je umrlo v ZDA na raku preko 650,000 ljudi.

Sovjetlija krepi svojo floto v Sredozemlju

Sovjetska zveza je poslala v Sredozemsko morje zadnje dni večje število vojnih ladij z malo letalonosilk Moskva in dvema križarkama.

LONDON, Vel. Brit. — V ponedeljek zvečer je plulo skozi Bospor in Dardanele v Sredozemsko morje skupno 18 sovjetskih vojnih ladij, med njimi nova letalonosilka Moskva, dve križarki, sedem rušilcev, med njimi nekateri oboroženi z raketami, pet izkrcevalnih ladij in tri druge manjše vojne ladje. S prihodom teh ladij je število sovjetskih vojnih ladij v Sredozemskem morju naraslo na nekako 40 in je le nekaj manjše od brodivja, ki so ga imeli Rusi zbranega tam v preteklem aprilu.

NATO skrbno zasleduje gibanje ruskih vojnih ladij v Sredozemlju, četudi je očitno, da je njihov prihod v zvezi v rastočo napetostjo na Srednjem vzhodu, kjer je streljanje na mejah Izraela postalo vsakdanost. Okrepitev ruskih pomorskih sil v Sredozemlju naj bi pomagala arabskemu pogumu in služila v svarilo Izraelu, naj v "svojih odgovorih" na napade arabskih gerilcev ne gre predaleč.

Pričakujejo, da bodo Rusi svoje pomorske sile v Sredozemlju še okrepili, če se bo položaj na Srednjem vzhodu daje zaostreval. Ugibljejo, če se ne bo pridružila ruskemu brodivju v Sredozemlju eskadra, ki je bila pretekli mesec na obisku na Kubi.

Izrael se čuti vojaško močnejša in ga ni strah pred arabskimi grožnjami, dokler obvladuje nebo nad svojim ozemljem in nad arabskimi.

Več cenzure, manj bralcev

PRAGA, ČSR. — Glavno glasilo Komunistične partije Rude Pravo je imelo preko milijon naročnikov v času "praške pomladi". Od kar je v veljavi cenzura, se je število naročnikov lista skrcilo na 620,000!

Število zločinov raste 11-krat hitreje v naši deželi od števila ljudi

WASHINGTON, D.C. — Število zločinov je v Združenih državah od leta 1960 po do leta 1969 poraslo za 122%, od tega samo lani za 17,5%. V istem času je število prebivalstva dežele poraslo le za 11%. V tej kratki dobi se je nevarnost povprečnega Amerikanca pred zločini podvojila.

Ti podatki so objavljeni v letnem poročilu o zločinstvu in boju proti njem, ki ga je objavila FBI. Poročilo navaja, da je bilo lani v ZDA izvršenih 4,5 milijone zločinov, od tega 13,650 umorov, 31,060 posilstev in 282,400 težkih telesnih napadov.

Ukradene, oropane, in ugrabljene je bilo lani za 1,7 milijona dolarjev imovine, med tem samo 777,800 kraj avtomobilov. Sploh so najbolj narasli ropi bank, ropi na cestah in še posebej ropi ročnih torbic.

Lani je bil največji porast zločinov v velikih mestih — 18%, v predmestjih — 17% in najmanjši na deželi — 11%.

Biafra pristala na pregled pošiljk pomoči podnevi

ZENEVA, Šv. — Mednarodni Rdeči križ je objavil, da je Biafra pristala na pregled pošiljk pomoči Mednarodnega Rdečega križa, ki bodo z dovoljenjem nigerijske vlade prepeljane v Biafro preko Nigerije.

Letala bodo letela preko določene letalskega hodnika in mednarodni nadzorniki bodo lahko leteli z njimi, da bodo tako osebno nadzirali, da v tovor ne bo vključeno nikakoli orožje in strelivo.

Rusi bi radi v Pragi imeli v vladi A. Indro

DUNAJ, Avstr. — O. Černik skuša podobno kot Husak pluti s tokom, toda v Moskvi vedo, da ni njihov prijatelj. Radi bi ga spravili s predsedstva vlade in postavili na njegovo mesto svojega vdanega pristaša Alojza Indro. V Pragi so prepričani, da bodo Rusi ta cilj prej ali slej dosegli.

V PRAGI OB OBLETNICI ZASEDBE PRVI IZGREDI

Včeraj je policija s podporo vojske razgnala demonstrante, ki so se v miru in tihoti hoteli spomniti prve obletnice sovjetsko-satelitske zasedbe Češkoslovaške. Za sedaj je bil danes mir, toda napetost ni popustila. Policija in vojaštvo patrolirata po sredini Prage.

PRAGA, ČSR. — Včeraj popoldne so razni ljudje prinesli cvetje pred spomenik kralja Venceslava sredi mesta. Policija je cvetje pobrala in te, ki so ga prinesli, preganjala. Pri tem je rabila pendreke in plin solzivec. Ko sama policija položaju ni bila kos, je prišlo na pomoč vojaštvo v oklopnih vozilih. Ta so nato pregnala demonstrante z Venceslavovega trga. Več oseb je bilo ranjenih in precej tudi prejetih. Množica je kričala proti policiji in jo zmerjala z "Gestapom", pa demonstrirala tudi proti Sovjetski zvezi in sedanjemu praškemu režimu. Zvečer okoli osmih je prišlo znova do demonstracij, ki so bile mirne in tihe, dokler ni policija surovo nastopila proti tem, ki so se spominjali v žalosti in jezi obletnice vdora sovjetsko-satelitskih čet v ČSR.

Trg kralja Venceslava s spomenikom v sredi je srce Prage. Tam so Čehi lani ob vdoru sovjetsko-satelitskih čet v ČSR pokazali vso svojo onemoglo jezo, ko se niso imeli s čim upreti ruskim tankom, pa so metali vanje kamenje in zmerjali ruske vojake v njih. Tam se je zažgal letošnje leto Jan Palach v znak protesta proti uničevanju svobode in zatiranju. Ko so včeraj prihajali Čehi s cvetjem, da ga položijo pred kraljev spomenik ob obletnici sovjetsko-satelitskega vojaškega vdora v ČSR, je ta jezo nastopila proti njim in cvetje pobirala. To je napetost povečalo do take mere, da je prišlo do demonstracij proti policiji, nato pa tudi proti Sovjetski zvezi in sedanjemu režimu v ČSR. Policijo je množica zmerjala z "Gestapom", Husaka, glavnega tajnika KP pa z "Ruslakovim". Po trgu so delili mladi ljudje letake s pozivi za obhajanje "dneva sramote".

Policija je poskušala množico razgnati in pri tem rabila pendreke in plin solzivec. Ko ji ni uspelo, je prihitelo na pomoč vojaštvo v oklopnih vozilih. Ti so gonili demonstrante s trga in jih končno pregnali v stranske ulice. Zvečer okoli osmih so se demonstracije ponovile, na trgu je bilo poleg kakih tisoč mladih ljudi, ki so demonstrirali, tudi okoli 10,000 drugih, ki so stali ob strani in se oglašili le tu in tam, je očitno kazalo svoje simpatije z mladimi demonstranti. V spopadih s policijo je bilo več oseb ranjenih, precejšnje število pa tudi prijetih.

Danes je bil doslej v Pragi mir, po cestah in trgih patrolirajo poleg policije tudi vojski v polni bojni opremljeni. Na važnih križiščih so v bližini skriti oklopní vozovi z vojakmi. Sovjetskih čet ni videti nikjer, očitno so v vojašnicah v pripravljenosti, da posežejo vmes, če bi domače oborožene sile ne bile kos položaju, oziroma mu ne bi hotele biti.

Francozi branijo vladu v Čadu pred uporniki

PARIZ, Fr. — Francozi so se še v času predsednika De Gaulle zapletli v državljansko vojno, ki se je začela iz malega v Čadski republiki v osrednjem delu Sudana. Ko redne čete predsednika republike črna Francois Tombalhayé niso mogle več same krotiti upornih Arabcev, je zaprosil za pomoč De Gaulle, ki je prošnji ugodil in poslal v boj preko 1400 padalcev in članov Tujske legije.

De Gaulle ni rad pustil na cedilu predsednikov in vlad, ki so se naslanjale na Francijo. Ko je dal francoskim kolonijam v Afriki svobodo in neodvisnost, se je z njihovimi vladami dogovoril za pravico nekaterih vojaških postojank, s katerih bi mogla Francija varovati nove neodvisne države pred sovražniki. Ena takih vojaških postojank je v republiki Čad.

V tej republiki je prišlo do notranjih bojev, ker imajo v njej večino črnci in tako tudi oblast. Arabskim nomadskim plemenom, ki so vedno gledala na črne zviška, to ni prav. Pri takem položaju ni bilo treba veliko, da je prišlo do spopadov in bojev. Uporniki obvladujejo menda kar precejšen del ozemlja posebno na vzhodu in severu, kjer imajo arabski nomadi oporo v svojih rojakih.

Če se niste naročnik AMERIŠKE DOMOVINE, postanite še danes!

Iz Clevelanda in okolice

Seja — Klub slov. upokojencev za Senklersko okrožje ima jutri, v četrtek, ob dveh popoldne sejo v spodnji dvorani SND na St. Clair Ave. Seja je važna, vsi vabljeni!

Zadušnice — V nedeljo ob 9.15 bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Johna Fertaka ob 3. obletnici smrti.

V nedeljo ob osmih bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Johna in pok. Jennie Rutar ob 3. in 4. obletnici smrti.

Na obisku — Rojak Paul Bajda iz Gilberta v Minnesoti se je na počitniškem potovanju ustavil tudi v Clevelandu pri hčerki in se oglašil v uradu AD. Naročil je pozdrave za vse svoje prijatelje in znance.

Piknika ne bo — Odbor Zelene doline sporoča članom in prijateljem, da 24. avgusta ns bo imela Zelena dolina piknika na svojih prostorih. Ti so za ta dan oddani Belokranjskemu klubu.

Slov. športni klub — Slovenski športni klub vabi jutri, v četrtek zvečer ob pol osmih na tekmovalje v puttputt na E. 222 St. in Euclid.

Ženske žive dalje

WASHINGTON, D.C. — V ZDA more ženski dojenček pričakovati povprečno 6 let več življenja kot moški. To dokazuje statistika.

Zadnje vesti

LONDON, Vel. Brit. — Po razgovorih med predsednikom britanske vlade H. Wilsonom in predsednikom vlade Severne Irse J. Chichester-Clarkom je bil včeraj dosežen sporazum, da bo Velika Britanija prevzela vso odgovornost tudi za notranjo varnost v Severni Irski. Poveljniki britanskih čet v Severni Irski je prevzel poveljstvo tudi nad vsemi domačimi policijskimi silami. Wilson je po razgovoru izjavil, da bo Velika Britanija napravila konec zapostavljanju katoliške manjšine in poskrbela za njeno polno enakopravnost na vseh področjih. Protestantski skrajneži v Severni Irski so že začeli protestirati in zahtevati odstop vlade.

GULFPORT, Miss. — Število mrtvih je doslej doseglo že 170 in trdijo, da ni izključeno, da se bo še podvojilo in potrojilo. Uničenje je ogromno in še vedno naj bi bilo okoli 200,000 ljudi brez redne strehe. Na najbolj prizadetih področjih je bilo proglašeno delno obsešno stanje.

SAN FRANCISCO, Calif. — Jutri in pojutrišnjem se bodo tu vršili razgovori med predsednikom ZDA Nixonom in predsednikom Južne Koreje Parkom. Pri njih bo sodeloval tudi državni tajnik W. Rogers.

SAIGON, J. Viet. — Včeraj in danes je prišlo znova do večjih spopadov, v katerih je preko 30 Amerikancev izgubilo svoje življenje. Posebno hudi boji so bili južno od Da Nanga, kamor je ameriško poveljstvo poslalo okrepitve, ko sta dve četi zadeli na hudo sovražnikovo premoč in utrpeli težke izgube.

Poslanik H. C. Lodge pri predsedniku Nixonu, miru pa nikjer!

CLEVELAND, O. — Ravno takrat, ko smo odpraznovali slovesnosti v zvezi z zgodovinskim dogodkom, ko je stopila prva človeška noga na Luno in je politika odšla na počitnice, je prišel naš glavni delegat na pariški konferenci Henry Cabot Lodge domov, da se posvetuje, kaj naj dela v Parizu. Naša delegacija v Parizu se vsaj navidezno nahaja v brezizhodnem položaju. Komunisti o dklanjajo vsak resen začetek razgovorov o premirju in ne kažejo nobene volje, da bi kmalu spremenili svoje stališče. Nekaj pojavov v mednarodni politiki govori za resničnost te domneve.

Ko je bil H. H. Humphrey v Moskvi in govoril s Kosyginom, ni opazil nobene pripravljenosti na sovjetski strani za posredovanje v Hanoju pri Ho Či Minhu. Vendar vse drugo dovoljuje zaključek, da bi Moskva kar rada posredovala, ako bi pričakovala uspeh. V Moskvi se sedaj vrti

vsa politika le okoli Kitajske, vse je zgoščeno v vprašanje, kako ustvariti tak političen položaj v Aziji, da bi kitajskim komunistom prešlo veselo do rožljanja z orožjem. V tej zvezi igrajo naravno svojo vlogo tudi stiki med Hanoi in Peipingom. Kakšni so dejanski, se natanko ne da dognati. V Kremlju mislijo, da se v Hanoju ne bojijo, da bi padli pod kitajski vpliv. Torej se jim ni treba zanašati na rusko pomoč.

Na kaj opira Ho Či Minh to svoje stališče? Množijo se poročila, da je v Hanoju začelo prevladovati prepričanje, da je zmaga v Južnem Vietnamu na pol že dobljena. Treba je le še počakati, da se bodo Amerikanci naveličali in odšli domov. To je morda podobno "pijanosti od zmage", toda to ne menja dejstva, da v Severnem Vietnamu tako razpoloženje obstoja. Dokler pa tako razpoloženje obstoja, ni mogoče misliti, da bi sovjetsko posredovanje kaj pomagalo.

Da bo na tej domnevi nekaj resnice, potrjuje tudi poročilo iz Pariza, da je namreč francoska vlada tudi opustila svoj poskus posredovanja v Hanoju. V pariških vladnih krogih so o političnem razpoloženju v Hanoju morda še boljše poučeni kot v krogih naše federalne administracije.

Zato sedanjí stvarni položaj nasvetuje le sledeči sklep: Vietnamski komunisti ne mislijo na mir. Njim gre po glavi želja, da bi čim preje dobili košček Južnega Vietnama pod svojo oblast, da tam ustanovijo sedež svoje "začasne revolucionarne vlade".

Temu cilju so posvečene vse njihove taktične vojaške akcije na terenu. Doslej še niso uspeli, toda še niso obupali. Seveda jim pride čisto prav, ako pri sedanjih bojih pridno meljejo tudi odpornost saigonskih čet in po aktivistih v Saigonu mešajo politične račune sedanjemu režimu

predsednika Van Thieuja. Van Thieu bi namreč rad razširil politično osnovo za svoj režim, pa mu to delo ne gre od rok. Dokler tega ne doseže, ne more njegova delegacija v Parizu priti do mirne volje. To hoče Ho Či Minh dosežati na vsak način v Parizu. Zato zmeraj bolj uporno ponavlja zahtevo, da more Južni Vietnam biti zastopan v Parizu le po delegaciji "začasne revolucionarne vlade".

Ta slika je pesimistična, ne vsebuje ničesar, kar bi dajalo upanje na skorajšnje premirje, je pa bližje stvarnemu stanju kot druge z optimizmom prepojene razlage. Seveda se v svojih domnevah lahko motimo. To bomo kmalu videli. H. C. Lodge se bo vrnil v Pariz dobre ali slabe volje. To bo namigovalo, ali se je Nixon odločil za novo diplomatsko politiko, kajti politični tropi so vsi na počitnicah. Jesen je blizu in treba bo javnosti povedati, ali je kaj upanja na mir, če ne letos pa vsaj v prihodnjem letu.

6117 St. Clair Avenue — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:

\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 159 Weds., Aug. 20, 1969

Razvrednotenje francoskega franka

Sredi globokega poletja je francoska vlada razvrednotila frank za 12.5%. Gorčično zrno zlata, ki je preje veljalo 10 frankov, je dobilo novo ceno 12.5 frankov. Zlato se je uradno podražilo za osmino. Zato je nove cene lahko izračunati: staro dosedanje ceno pomnožimo z deset in delimo z osem, pa dobimo novo.

V računu gre to hitro, v gospodarskem življenju pa ne. Vlada si je namreč postavila cilj, da ne bo pustila, da se cene dvignejo za osmino. Ako bi se to zgodilo, bi tudi plače in mezde sledile temu povišanju, valutna reforma bi prišla z dežja pod kap.

Novica o razvrednotenju ni nikogar presenetila, saj so jo vsi pričakovali že mesece. Že takrat, ko je bil De Gaulle na oblasti, je ves svet pričakoval razvrednotenje, pa je general rekel, da "svojega franka" on ne bo razvrednotil. Svoj cilj je dosegel s svojo trmo, ne pa z gospodarsko utemeljitvijo. Ker je ves svet poznal njegovo trmo, se ni hotel nihče bosti z njim, zato je generalova obveljala. Ko je za njim prišel Pompidou na oblast, je vprašanje razvrednotenja znova oživel, toda novi režim ni hotel, da bi se debata o tem razbohotila. Zato je stalno poudarjal stabilnost francoskega gospodarstva in zdrav značaj njegovega razvoja. Zamočal je samo eno stvar: francoski varčevalec ni zaupal papirnategu franku in ga dosledno zamenjaval naravnost ali po ovinkih v zlato. Zato so francoske zaloge zlata vidno kopnele, kar so pa uradna poročila primerno pričesala. To je sedanji režim sedaj tudi gladko priznal. Odliv zlata je bil od tedna do tedna hujši. Ako ne bi bilo prišlo do razvrednotenja, bi bila francoska Narodna banka najbrže že proti novemu letu brez zlata.

Casa za valutno reformo ni bilo preveč, zato je Pompidou hotel, da izbere pravi trenutek. Odločil se je sredi julija, da izvede reformo v začetku avgusta. To je čas, ko gre ves gospodarski in bančni svet na počitnice in ko tudi spekulacija le s težavo posluje od dneva do dneva. Na počitnicah je tudi mednarodna informacijska služba, ki se prebija skozi dneve kislih kumar, kot se ve in zna. Zato je tudi prišlo do tega, da je poročilo o razvrednotenju veljalo kot navadna dnevna novica: v petek zvečer smo jo zvedeli, v soboto zvečer smo pa že na pol nanjo pozabili.

Pompidou se s tem začetnim uspehom ne bo mogel zadovoljiti. Čez nekaj tednov bo oživel vse gospodarstvo in do takrat ga je treba prilagoditi vsaj načeloma novemu valutnemu položaju. Prava nevarnost grozi namreč novemu franku od domačega gospodarskega stanja in ne od zunanje spekulacije. Zunanega pritiska se francoski vladi ni treba bati. Vse velike države bodo Parizu priskočile na pomoč, ako bi spekulacija hotela zrušiti sedanji tečaj francoske valute. O tem že obstojajo dogovori iz podobnih prejšnjih kriz.

V čem tiči francoska "domača" nevarnost? Ima dva izvora. Najprvo bodo izvozniki hoteli, da svoje cene povišajo, da ne bi pri izvozu trpeli škode. Hočejo pač zaslužiti 12.5% več, da pokrijejo zgubo na vrednosti franka. Vlada se bo temu uprla in upirala. Verjetno bo imela vsaj deloma uspeh. Podjetniki niso namreč politično organizirani in skupni fronti in so odvisni od vsake vlade. Morajo se z njo pogoditi, naj bo, kar hoče. Nevarnejši so delavci, ki so ne smó velika politična, ampak tudi gospodarska moč, kar so jasno dokazali ob lanskih majskih in junijskih nemirih po vsej Franciji. Delavski sindikati so že napovedali: vsakega mu zvišanje cen mora slediti povišanje plač, kajti delavski razred noče biti žrtev gospodarskih težav, ki jih niso zakrivil delavci. Na podobno stališče so se postavili tudi francoski kmetje, odnosno njihove organizacije. Vlada je že dala nalog gospodarskim ministrom, naj skušajo doseči sporazume z delavskimi in kmetjskimi voditelji.

Hujša domača nevarnost prihaja od domačih varčevalcev. Ti so pravzaprav izsilili razvrednotenje, ker so dosledno nakupovali zlato in bojkotirali varčevanje v frankih. Ako naj sedanja reforma pokaže uspeh, morajo varčevalci zopet varčevati v frankih in ne z nakupom zlata. Prepričevati francoskega varčevalca je sila težka stvar. Francoski frank je po prvi svetovni vojni od l. 1918 doživljal toliko kriz in katastrof, da bo varčevalec res težko verjel, da bo tečaj ostal stabilen ravno na sedanji ravni. To mu bo morala sedanja vlada vbiti v glavo, drugače bo sedanja reforma doba kratkega veka.

Mednarodni gospodarski krogi so razvrednotenje pozdravili. So vedeli, da bi se bilo to moralo zgoditi že lani. Odpravljajo sklep in taktiko predsednika Pompidouja, ki pa zato lahko računa na njihovo pomoč. Nemški kancler Kiesinger je že rekel, da nemška marka ne bo spremenila svojega tečaja. Podobne izjave pričakujejo iz Rima, Berna in celo iz Londona. Amerika trdi, da francosko razvrednotenje ne bo vplivalo na njeno gospodarsko politiko.

Ne bo pa vse šlo gladko. Mednarodna spekulacija je sedaj zgubila svoj interes na franku. Ker noče ostati brez dela, si bo izbrala drugo žrtev. Morda si jo je že izbrala v angleškem funtu. Ako se ga bo lotila, bosta Amerika in Zahodna Nemčija morali prispevati največ sredstev za zmago nad spekulacijo. Nemčiji bo to lahko, ker ima visoko aktivno plačilno bilanco. Trše bo šlo Ameriki, ki le s težavo drži plačilno bilanco vsaj v prividnem ravnotežju. Boj proti spekulaciji bo olajšal tudi zadnji sporazum o "papirnatem zlatu", ki obvezuje vse podpisnice, da ne kopičijo zlata v svojih blagajnah, ampak naj se zadovoljijo z dobropisi pri Mednarodnem denarnem zavodu.

Ako bi hoteli omeniti tudi kako nevarnost za frank od zunaj, bi bila tale: Pod vplivom ameriške pregrete konjunktura vlada tudi v Evropi konjunktura najvišje stopnje. Vlade premišlujejo tako kot naša administracija, kako bi zavrle dviganje cen in mezd in vsega, kar spada zraven ali pa izvira iz tega. Tako pregreta mednarodna konjunktura je sovražna vsaki konsolidaciji gospodarstva, posebno taki, ki izvira iz valutnih zapletljivajev.

Tako francoski valutni potres lahko služi za povod za mednarodne gospodarske težave, čeprav jih ne more povzročiti.

BESEDA IZ NARODA

Nova maša
č. g. Jožka Kluna
v Ribnici

CLEVELAND, O. — Prejeli smo nekaj pismom o poteku novomašniških slovesnosti v Ribnici in ker vemo, da bodo te novice zanimale tudi druge številne ribniške rojake, jih nekoliko skrajšane objavljamo.

Na praznik sv. Petra in Pavla ob sedmih jutraj je bilo v ljubljanski stolnici posvečenih osem novomašnikov. Deveti pa je bil na orožnih vajah. Vsi novomašniki z nadškofofom Pogačnikom in v spremstvu duhovnikov in bogoslovcev so v slovesnem sprevodu prišli pred oltar. Posvetil jih je nadškof sam. Vseh osem novomašnikov je somaševalo z nadškofofom. Vmes pa je bilo mašniško posvečenje. Ves obred je bil prvič v slovenskem jeziku. Za ta slovesen dan so duhovniki škofije kupili krasen nov kelih in pateno, lepega, velikega, ker so vsi pili iz tega keliha. Neki duhovnik iz Avstrije je daroval ljubljanski stolnici 20 lepih novih mašnih plaščev, v katerih so novomašniki somaševali. Novomašnikom se je srečala kar brala z obraza. Po maši je vseh osem novomašnikov stopilo pred ljudi in so vsi hkrati dali svoj prvi novomašni blagoslov. To je bilo doživetje za srečne starše in sorodnike! Po končanem blagoslovu so vsi sorodniki ogledali semenišče in kapelo. V cerkvi je ves čas pel semeniški pevski zbor. Kako lepo je bilo v mirnem tonu slišati: "Ti si Peter skala" in "Ti si duhovnik vekomaj". V kapeli pa so vsi peli Marijine pesmi. Nato je sledil obed, kjer so bili poleg novomašnikov povabljeni starši in bližnji sorodniki.

Popoldne so se novomašniki odpeljali na svoje domače župnije. Tako je tudi g. Jože prišel v našo in svojo domačo ribniško cerkev. Zvečer je bil sprejem novomašnika v cerkvi. Bilo je res veliko ljudi. G. Jože je podelil novomašniški blagoslov, bilo je tako ganljivo, da so skoro vsi ljudje jokali. Po cerkvi je vse pelo "Novi mašnik bod' pozdravljen". Potem je odšel k Novi štifti, v Ptuj na novo mašo in drugam. Tu ni mogel brati 6. julija nove maše, ker je ta dan imel nečak našega dekana novo mašo na Vrhniki.

Nova maša dne 13. julija. — Cerkev je bila bogato okrašena slavaloki pred cerkvijo in pred rodno hišo. Arhitekt Jože Požar, Jožkov sošolec, je prostor za goste uredil s pomočjo bogoslovcev in domačih fantov vse v ribniškem stilu. To je bilo res izredno lepo. Ne morete si misliti, kako je zgledalo domače dvorišče. Tako je bila na primer ena stena okrašena z 'rajtovimi podni'. V sredini vsakega 'podna' pa je bila vaza z rdečimi nageljni. Vse mize so bile enake, enaki stoli in prti. Tudi šopki so bili vsi enaki, le novomašnik je imel "ribniški pušle", dar arhitekta. Ko je prišel čas odhoda v cerkev, je novomašnik prosil očeta in mater za blagoslov. Klečal je na klečalniku, ko sta ga oče in mati z utrujeno in tresočo roko pokropila z blagoslovljeno vodo in prekižala. Potem se je začel pomikati sprevod v cerkev, ki je bil dokaj velik. Prostor pred cerkvijo je bil poln naroda, tja do Rusove hiše in druga stran ceste, cerkev pa tudi polna. S kora so orgle zadonele in pesem "Novomašnik bod' pozdravljen" je pozdravljala iz nestetih grl, vmes pa solze sreče. Pred obhajilno mizo ga je v imenu sorodnikov najprvo pozdravila Petelinova Marija (Šuščeva), potem pa mu je odlično deklamirala sorodnica Ida, obe sta mu izročili lepa šopka. Nato mu je sestra Anica izročila novomašni križ. Končno še voščilo "ribniških bogoslovcev", govoril je č. g. Mate. In ministrantje in male punčke so mu tudi lepo voščili... Začela se je sveta maša. Z g. Jožkom so somaševali pri oltarju še štirje duhovniki in poleg je bil tudi g. dekan. Ob straneh pa je sedelo še več duhovnikov in bogoslovcev. Pridigal je č. g. Čampa, ki je doma iz Slatnika. Odlični govornik, prikazal je duhovniški poklic tak, kot je v resnici. Seveda je tudi o novomašniku samem spregovoril nekaj besedi, saj jih je tudi zaslužil. Po končani maši, ki jo je Jožko tako lepo odpel, sta dala on in njegov prijatelj novomašni blagoslov. Nato je bilo darovanje za novomašnika. To je bil res dan velikega doživetja tudi za nas vse; za vso staro ribniško župnijo. Potem smo šli h Kramarjevim-Klunovim na tisti krasno pripravljeni prostor na svatovsko pojedino. Kmalu po kosilu smo slišali pozdrave na magnetofonskem traku iz daljine Amerike, pozdrav njegovih sorodnikov. Mislili smo, da govorijo v naši sredi. Kmalu nato je govoril pridigar g. Čampa, nato g. dekan Dobrovolje in zadnji novomašnik. Zahvalil se je vsem navzočim, duhovnikom, očetu in materi, potem pa še dodal: "Posebno zahvalo pa sem dolžan pokojni Suščevi mami. Ona me je prva vnela in vzgajala za ta poklic..."

Na slavnosti je bilo res lepo. Vreme je bilo izredno lepo, za zabavo pa so pridno skrbeli bogoslovci, posebno še bogoslovec, ki je bil Jožku za "fanta". To je g. Stanko iz Šušja. Ta je imel vso skrb na "rami". V cerkvi, kuhinji, zabavi itd. Pa seveda novomašnikova mama, ki pač nikoli ne miruje, pa je imela tudi ta dan skrbni bela čez glavo. Postrežba je bila prvovrstna. Stregli so sami "fain" fantje in dekleta...

V ponedeljek je imel g. Jože mašo za vse dobrotnike. Potem je povabil na svoj dom ministrante, zvečer pa kuharja in kuharice, strežnike in strežnice in

vse pomočnice. Potem pa še čez teden sami obiski...

G. Jožko je nastavljen za stolnega kaplana v Ljubljani. Na praznik sv. Ane je že imel mašo in pridigo pri Sv. Ani! "Lep gospod in zelo dober govornik," so rekli udeleženci...

G. Jože ima v Clevelandu strica g. Ljuzeta Petelina in teto Joži. Prav tako več drugih sorodnikov, tako gospo Mary Prelogar v Clevelandu in druge.

Tudi mi želimo g. Jožku na novi odgovorni življenjski poti obilo blagoslova božjega. Naj bo milost božja z njim vselej in povsod. V teh dneh ni lahko biti duhovnik, še manj — dober duhovnik. Mi želimo, da bi bil res dober duhovnik, z Njegovo pomočjo! Duhovnik božji in delavec v narodovem vinogradu. Slovenski narod je imel velike može-duhovnike, od škofov: Slomška, Rožmana, do narodnih vodnikov Janeza E. Kreka in Korošča, do mučencev, ki so si upali javno izpovedati svojo vero in so bili zato pobiti. Lepo je njih število, in če je kdo in če bo kdo prvi slovenski svetnik — tudi javno proglašen, bo kdo izmed njih. Slovenski duhovnik je bil kažipot narodu v dneh najhujših preizkušenj in prepričani smo, da bo tudi v naprej.

Rojaki in prijatelji želimo g. novomašniku vsi srečo v njegovem poklicu. Sin božji je daroval in iz tega darovanja, iz žrtve je zraslo vse, kar je danes velikega v našem krščanskem svetu. In vsaka pot in vse delo duhovnikovo danes je žrtev, mora biti žrtev. In žrtvovati se za druge, to je pri dobrih ljudeh največja sreča. Za to srečo bomo tudi mi prosili Njega, brez katerega volje ne pade list z drevesa. Srečnim staršem čestitamo in želimo, da bi se res veselili uspehov svojega sina duhovnika, mi pa bomo ostali z njim združeni v molitvi.

Nove maše in novomašniškega slavlja so se udeležile tudi gospe Petkova in gospa in gospodična Govše iz Clevelanda. Veseli smo, da so zastopale našo "ribniško" skupnost in naše rojake. Tudi one so mnenja, da je bila nova maša res nekaj lepega, nekaj, kar se težko opiše, še težje napiše, se mora samo doživeti.

M. J.

Slovenski dom na Holmes praznuje 50-letnico

CLEVELAND, O. — Najstarejši Slovenski dom v Clevelandu in okolici, Slovenski dom na Holmes Ave. praznuje 50-letnico ali zlati jubilej svojega obstoja.

Pevski zbor "Soča" videč potrebo po lastni "dvorani" za obstoj in širjenje slovenske kulture, naše pesmi, dramatike, za seje in druge društvene aktivnosti, za naša že tedaj številna podporna društva, je sklical stanek vseh zavednih rojakov ter zastopnikov društev, na katerem naj bi se razpravljalo o graditvi lastnega Doma. Uspeh sestanka je bil popoln. Navdušenja za to idejo je bilo med borovalci toliko, da so takoj izvolili pripravljalni odbor, kateremu je načeloval sedaj že pokojni John Prusnik, pozneje tudi prvi predsednik Slovenskega doma.

Z gradnjo so pričeli že marca prejšnjega leta. Stavba je bila skonstruirana v rekordnem času šestih mesecev. Svečana otvoritev Doma je bila 24. avgusta 1919. Zaled, sta od ustanovnikov Doma med nami samo še dva, sobrata Krist Štokel — katerega priporočilo je bilo še za časa zidanja, da bi se takoj zgradilo dvonadstropno stavbo namesto enonadstropne, kot je bil prvoten namen, — in Anton Baraga. Ostale že vse krije ameriška gruda. Blag jim spomin!

Zelo veliko se je v zadnjih 50 letih v tem Domu prezidalo in preuredilo, tako, da bi bilo

prvotno poslopje s sedanjo stavbo že težko prepoznati, kar je gotovo vse stalo težke desetisočake. Največji razmah v tem pogledu je bil v zadnjih dveh letih, ko se je porabilo za namestitve klimatičnih naprav v vse DOMEVE prostore ter za druge potrebne izboljšave okrog \$45,000. Sedaj lahko rečemo, da imamo najmodernejšo dvorano za kulturne in druge prireditve. Moderno točilnico v pritličju, na kar smo res vsi lahko ponosni.

Slovenski dom bo praznoval svoj zlati jubilej v soboto, 23. avgusta, z banketom, malim programom in plesom v obeh dvoranah. Na tej prireditvi se bo počastilo tudi naša še preživela ustanovnika Štokla in Baraga. Po možnosti bodo predstavljeni tudi vsi dosedanja "Man of the year". Proslava se bo nadaljevala tudi še v nedeljo popoldne. Na dvorišču bomo imeli pravcati piknik. Ples bo tudi v obeh dvoranah, kjer bo igral Vadalov orkester, sodelovale bodo pa tudi druge poznane slovenske godbe.

Vesolja in zabave bo na koše za vse, zatorej upam, da bodo vsa pota širšega Clevelanda in okolice držala 23. in 24. avgusta v Slovenski dom na Holmes Ave. Na svidenje!

Joško Jerkič, direktor

Florijanu Močilnikarju v hvaležen spomin

CLEVELAND, O. — Dragi Florijan! Zadnje tako pismo sem pisal letošnjo pomlad ob koncertu Glasbene Matice — mrtvemu Šublju v spomin. Saj si ga tudi Ti poznal in spoštoval. Na stotine prijateljev je imel.

Nikdar bi si ne bil mislil, da bom naslednje javno pismo pisal Tebi, dragi Florijan! Saj si vendar bil tako poln življenja, tako poln ognja in delavnosti! Saj skoraj nihče ni mogel verjeti, da Te ni več! Veš, tisti usodni četrtek ob kakih devetih zvečer me je klical Mr. Strekal. Rekel je, da si že na poti domov in da me bosta obiskala v petek ali v soboto, predno odletiš dalje k svoji družini v Francijo. Vesel sem bil ob misli, da si bomo spet segli v roko.

Toda malo pred polnočjo je spet pozvonil telefon. Mr. Strekal je stisnil iz sebe: "Florijan je bil ubit v avtomobilski nesreči. Govoril sem z njegovo mamo..." Tudi jaz nekaj časa kar nisem mogel verjeti. Se spominš, kako sva se lansko zimo po moji avtomobilski nesreči pogovarjala, komu naj se izroči naše gradivo, če bi mene kaj doletelo in bi ne mogel končati začtega dela?

In zdaj si prvi omhanil Ti in Ti jaz pišem tole pismo, da se Ti zahvalim za vse, kar si nam dobrega storil.

Veš, tako živo mi je še v spominu najino prvo srečanje! Prijatelj Jože Te je pripeljal na Osemdeseto, kjer sem takrat živel. Segla sva si v roke, se takoj pobratila in že si hotel videti našo kartoteko in arhive. Kako navdušen si bil nad gradivom o izjemnih slovenskih uspehih po svetu, pa tudi nad tistim o naših trdoživih rudarjih, o tisku, o društvih! Povedal si, da Te nad vse zanima to delo, a da Te je nekdo, ki si mi pisal, precej prezirljivo odsvolil. Pokazal si mi tudi pismo. Povabil sem Te, da postani član in sodelavec Sloanian Research Centra v Ameriki in navdušeno si vabilo sprejel.

Ta Center Ti danes izreka zahvalo za ogromno delo, ki si ga v letih, ki so sledila, v njem izvršil. Ze prvi dan si mi kar iz glave dal nekaj naslovov, komu naj še pišem. Potem si teden za tednom prinašal izrezke iz raznih slovenskih, ameriških in francoskih listov. Če je le zvenelo kako ime po slovensko, si že hotel, da stvar raziskujemo. Na-

pravil si naslovnik slovenskih advokatov v Clevelandu. Nad 60 imen in naslovov si zbral in vendar si trdil, da seznam še ni popoln. Potem sva po več tednov prebrala vsako prsto uro v clevelandski javni knjižnici in pregledala na stotine katalogov univerz. Vsako slovensko zveneče ime sva si izpisala. Nad 300 takih imen je bilo. Medtem ko si Ti zbiral dalje naslove podjetnikov in učiteljev, sem jaz napisal nad 300 pismem univerzitetnim profesorjem. Kmalu smo imeli kompletno gradivo z življenjepisi, slikami in bibliografijami za kakih 120 profesorjev. Drugi niso odgovorili, ali niso bili Slovenci, ali vsaj niso hoteli biti... Se za kakih 50 več sva vedela, a gradivo še ni prikaplalo.

Kako srečen si vedno bil, kadar smo odkrili kako važno ime! Več kot desetino vseh takih imen in podatkov si Centru prispeval Ti sam, to je veliko več, kakor kateri koli drugi posameznik. Od treh generalov si enega odkril Ti. Med profesorji si nabral nad 60 imen, nad 30 pa jih je že pred leti zbral profesor Velikonja. Ni manjkalo takih, ki bi skušali z rokami v žepih pod to ali ono prevezo komandirati, manjkalo pa je nam in manjkalo znanstvenikom v Ljubljani delavcev, ki bi bili pripravljeni delati, kakor si s tako ljubeznivostjo delal Ti.

Ko si prišel naokrog z dr. Felicianom, g. Streklom, prof. Vodovnikom iz Ljubljane, dr. Nielsenom ali s č. g. Žakljem, si v šali spodbujal Jožeta, naj prevzame komando. In Jože je vedno enako začel: Najprej pokaži generale! Potem kapitane! Potem kongresnike. Pa še nebotičnike! In dr. Steblajevo pismo prečitaj! In tegale poglejte — nad 200 razprav ima! Tale pa 12 patentov! Pokaži arhitekta skukaj z abesinskim cesarjem! Tale je nastopal v 18 filmih. In Slovence s Kennedyjem in Nixonom še pokaži!... Med takimi obiski si pozabil na vse drugo in govoril le o "Slovencih, ki so orišili naprej."

Kako si vedno ob vsakem uspehu Slovencev užival! "V svetovni civilizaciji postajamo ustvarjalna manjšina," si še pred nekaj meseci zapisal v listih.

Pogosto si spraševal, ali imamo tudi kakega admirala. Več kot dvajset najbolj razgledanih Slovencev sem pisal, pa žal ni nihče vedel. Nekateri so sicer povišali kapitana v admirala, a resničnih admiralov nismo iztaknili. Veš, dragi Florijan, odkar smo se zadnjič videli, smo dobili tudi gradivo o admiralu.

Vidim Te, kako si bil ves srečen, če bi bil tisti petek ali soboto res lahko prišel na obisk. Bilo bi končno tudi življenjepisi in slike slovenskega admirala v Ameriki in videl pismo o drugem admiralu, ki je trenutno v Sloveniji. Prečital bi lahko krasno pismo bivšega župana Indianapolis, ki je zapisal, da ni nikdar slutil, da so Slovenci toliko dosegli. Vesel bi bil novice, da Slovenec zalaga vso Mehiko z gobami s svoje farme, veliko pa izvaža tudi v Ameriko. Videl bi poročilo, kako je Slovenec reševal zanzibarske gozdove v Afriki. Videl bi dva izuma Slovence pri NASA. Pokazal bi Ti podatke, kako je Slovenec nekoč postal župan mesta Zuericha v Švici. Videl bi vsaj šest novih slovenskih svetovnih prvakov, pa tudi krasna pisma pokojnega arhitekta Plečnika.

Vidim Te, s kako simpatijo bi čital slovensko pismo enega najpomembnejših ameriških geologov, ko odloča, kje bo Amerika preizkušala svoje orožje ali izstreljevala rakete. V Ameriki je bil rojen, svoje angleške in francoske razprave nam je priložil, pismo pa je napisal v preprosti slovenščini. Z njim imaš tudi Ti nekaj skupnega. Vsa Tvoja (Dolge na 3. strani)

ALOJZIJ REMEC:

VELIKI PUNT

"Ah, saj res! Ta hudobnež je dal danes poloviti vse tolminske sejmarje. Skoz okno sem videla, kako so jih ustavili in zvezali. In če me stare oči ne motijo, je bil tudi Grozd med njimi. Ali ti, Stefan nič ne veš?"

"Nič..." je odgovoril študent in pil vino in rezal potico, ki mu jo je bila ukazala prinesiti teta. Sonce je bilo že nizko in je z zadnjim žarom zlatilo strehe in okna goriških hiš, ko se je Stefan poslavljajal.

"Varno hodi, zlato moje dete!" je govorila teta in ga poškrbala z blagoslovljeno vodo.

"Zbogom, teta! Jutri bom že nazaj!" je zaklical študent in odšel po strmih stopnicah na dvorišče, kjer je hlapec držal osedlanega konja.

Zajezdil ga je, pozdravil s čepico še enkrat teta, ki je gledala skoz okno, in odpeketal skoz široka vrata.

Hladen, mračen večer je bil objel zemljo, z gora je pihali mrzel veter, da se je moral Stefan Golja tesno zaviti v plašč, da ga ni zeblo.

Konj je letel kakor ptica, ker je bil spočit, in študent je bil že daleč od Gorice, ko se je naredila trda noč.

Cudne, nerešljive so bile misli mladega sla, ki je nesel kmetom poziv na boj za staro pravdo. Pa saj ni čudno, kajti v roki je imel jasno, srečno prihodnost vse dežele ali pa še temnejšo in žalostnejšo od preteklosti...

Goljevo pismo je srečno prišlo Gradniku v roke.

Ob mizi pri Gradnikovih so sedeli Ivan, uporniški poglavar, njegov oče in berač Jeramit, ki je bil pravkar prinesel pismo.

Ivan ga je prebral in je zrl zamišljen predse. Oče in berač sta gledala vanj v nestrpnem pričakovanju, da jima pove, kaj je v njem.

"Kaj je v pismu, Ivan?" je vprašal oče.

"Zalostne in vesele reči..." je odvrnil sin. "Bandel je dal večeraj zapreti vse tolminske sejmarje s konji in nakupljenim žitom in soljo."

"Da bi ga vrag pri pričel..." je kričnil berač.

"To je v nebo vpijoča krivica, ki je kmetje ne smemo dovoliti!" je dejal Ivanov oče.

"To pravi tudi Simon Golja, ki mi je pismo pisal!"

"Simon Golja? Kako je vse to zvedel?"

"Kdo je tebi, Jerom, izročil pismo?" je vprašal mladi Gradnik.

"Bil je mlad fant, študent krog dvajsetih let. Siv plašč je imel, pod njim pa žametasto obleko in meč na pasu. Povedal mi je, da je Simona Golje ne bo k Ocvirku, kakor sva se bila domenila na svete tri kralje v beneškem Vidnu. Le tisto pismo mi je izročil zate, Ivan, in potem takoj odšel spat, kajti truden je bil videti. Hm, kdo bi pa ne bil, če prijezdi iz Gorice do Kanala?"

Gradnik se je spomnil na študenta, katerega je bil videl jeseni pri Grozdu v Ročinju in o katerem mu je pripovedovala Anica, da je Goljev sin.

"Nemara je bil Goljev sin, ki študira v Gorici latinske šole," je dejal. "Sicer pa naj bo kdor koli, ki je prinesel pismo! Eno moramo odločiti, ali naj udarimo na gosposko ali ne..." Golja sveduje, naj se takoj vzdignemo, ker ne bo nikdar več tako lepe prilike, kakor je zdaj. Kaj naj naredimo?"

"Čepce in kose v roke, pa po glavi z njimi vsem pijavkam!" sta vzklila Gradnikova oče in berač obenem.

Ivan je naslonil glavo v dlani in nekaj časa premišljeval. Pri tem je čutil vso težo nad seboj,

ki jo je bil prevzel, ko je postal kmečki vojski vrhovni poglavar. — Koliko veselja in blaženosti in prostosti in neodvisnosti prinese morda upor! A kdo ve, morda bo žalost in bridkost še večja, morda zmaga krivica; tlačenstvo, rabota in davki bodo nemara še hujši ko prej.

Težka je bila odločitev, hudo odgovorna.

"Kaj bi premišljeval tako dolgo!" je spregovoril oče. "Udarimo — čakali, prosili in trpeli smo dovolj!"

"Naj bo! Začnimo!" je dejal Ivan slovesno.

Mračna senca mu je tisti hip zginila z duše in v očeh se mu je zalesketal pogum in ponos.

"Začnimo v imenu božjega! Ti, Jerom, pojdi po bližnjih vaseh po soški dolini proti Bovcu in povabi za pojutrišnji večer vse, ki so bili v noči svetega Mihela na Mengorah, zopet tja gor, da se domenimo, kdaj začnemo. Jaz pojdem s konjem po idrijski in kanalski dolini. Puške so že pripravljene pri Munihu pri Sveti Luciji. Pojdi, Jerom, in pazi, da se prezgodaj ne izdaš!"

"Nikar se ne boj, saj vem, kaj je vojska!" je dejal berač in se poslovil.

Tudi Ivan je pripeljal še tisto uro konja iz hleva, ga osedlal in odjahal klicat po vaseh kmete na boj za staro pravdo in zlato prostost, dediščino kralja Matjaža...

Kakor ogenj je šla po deželi novica, da je Bandel napadel mirne sejmarje kakor razbojnika in tatove in jih dal zapreti.

V ljudstvu je zavrelo in glasen klic je šel povsod: "Obračunajmo z Bandom in z grofi, ki pišejo kmečko kri!"

Povsod so nestrpnost čakali, kdaj pride znamenje za punt.

Načelniki kmetov so sklenili na Mengorah, da začnejo v ponedeljek 27. marca. V noči pred tem dnevom, ko zavzvi po vaseh, naj se vsi zbero. Vsakdo naj bo oborožen, kakor more: kdor ima konja, naj prijezdi. V jutranjem mraku naj bodo zbrani pri Sveti Luciji, od koder odrinejo po kanalski cesti v Gorico, da si z orožjem v roki poiščejo pri Bandlu in gosposki pravice.

Fantje so vriskali od veselja, ko so zaslišali ta poziv. Poiskali so cepce in kose in jih pripravili, nabrusili so nože in kdor je imel kako puško v hiši, jo je očistil in nabil.

Za mrzlimi zimskimi dnevi so prišli gorkejši.

Južni veter je potegnil in odnal oblake, mrčono sonce se je po dolgem času nasmehljalo zemlji, ki je bila še vsa mrtva in mrzla, kakor bi bila zatopljena v težek grobni sen.

A sonce se ni ustrašilo zimskega lica zemlje; ljubeznivo in vztrajno je sijalo nad gorami, ki so bile še vse odele v sneženi plašč.

Počasi počasi je zmagovala pomlad nad zimo. Z belih gora so začeli teči potoki urneje, sneg se je dan na dan gubil, v prisočnih krajih po dolinah ga ni bilo več. Tu in tam je že prikukala iz zemlje kaka cvetka v pozdrav pomladi...

Tudi v kmečkih središčih je vstajala pomladanska slutnja o lepši prihodnosti. Spomin na tlako, raboto in davke je izginil, le ena misel je plamenela v središčih: misel na svobodo.

(Dalje prihodnjic)

Dobičkanosen urad

WASHINGTON, D.C. — Patentni urad ZDA ne krije s svojim poslovanjem le vse stroške vzdrževanja, ampak prinaša zvezni blagajni celo dobiček.

ONLY SLOVENIAN MEN'S SOCIAL ORGANIZATION

SLOVENIAN MEN'S ASSOCIATION OF AMERICA

Organized 3rd of June 1938 in Barberton, Ohio

Incorporated 13th of March 1939 in State of Ohio

SUPREME OFFICE CLEVELAND, OHIO

MODERN SOCIAL, SPORT & CULTURAL ACTIVITIES

No Medical Examination Necessary
Acceptance from 1 to 50 yrs.

SUPREME BOARD:

President: JOHN DOGANIERO, 931 E. 248th St., Euclid, O. 44123

I. Vice-President: JOHN LESKOVEC, 28 Steele St., Girard, Ohio

II. Vice-President: WILLIAM J. KENNICK, 2675 Rockefeller Rd., Wickliffe, O. 44092

Secretary: JOHN DOGANIERO 931 E. 248 St., Euclid, Ohio 44123

Recording Secretary: FRANK SAJN, 509 Karl Dr. Richmond Hts., O. 44121

Treasurer: FRANK M. PERKO, 1092 E. 174th St., Cleveland, O. 44119

BOARD OF AUDITORS

Pres.: JOSEPH PONIKVAR, 27601 Fullerwood Ave., Euclid, O. 44132

II. Auditor: DAMJAN TOMAZIN, 18900 Kildeer Ave., Cleveland, O. 44119

III. Auditor: HAROLD J. VOLPE, 21430 Wilmore Av., Euclid, O. 44123

For INFORMATION Call or Write to Slovenian Men's Association, John Doganiero, 931 East 248th St., Euclid, Ohio 44123. Telephone 261-2546.

Publication Organ: AMERICAN HOME, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. 44103.

FLORIJANU MOČILNIKARJU V HVALEŽEN SPOMIN

(Nadaljevanje s 1. strani)

pisma, ki jih imam, so v slovenskem jeziku.

Toda ni Te bilo naokrog tisti petek, niti v soboto. Kruta usoda Te je iztrgala Tvojim čudovito dobrim staršem, Tvoji družini in slovenski skupnosti. "Nič ne jokajte, mama!" bi ji najbrž rekel. "Saj ni niti najmanj važno, koliko časa živimo, ampak kako živimo in kaj delamo, dokler živimo. Vi sama ste me tako učila, ljuba mama!"

Dragi Florijan, prav Ti si nam v marsičem zapustil prelep vzgled, kako je treba živeti. Čeprav si se rodil v Ameriki, si neizmerno ljubil Slovenijo in slovenstvo. Otroke si poslal v domovino, da so se dobro naučili materinščine, čeprav so znali tudi francosko in angleško. Slovenska narodna čitalnica je bila ena Tvojih velikih ljubezni. Nad 3,000 slovenskih knjig in polno časopisov in revij je v njej, pa se komaj peščica zmeni za ta narodni zaklad! Sam si prevzel predavanje in naprosil si še dva druga predavatelja v želji, da bi poživili zanimanje za to važno slovensko kulturno ustanovo med nami, dokler še ni prepozno.

Tvoje srce ni poznalo sovražstva. Ni bilo človeka in še manj Slovenca, ki bi mu ne segel prijazno v roko. "Nič ni bolj neumnega kakor, kadar se Slovenec izolira od drugega Slovenca samo zato, ker ta pripada drugi organizaciji, stranki ali ideologiji," si večkrat pribil. "Kaj vse bi lahko dosegli, če bi videli drug v drugem najprej brata. Žal, je med nami še preveč zaigranosti in spletk."

Dragi Florijan! Omahnil si, toda v svojem kratkem življenju si veliko dosegel. Bil si izvrsten lingvist, ki so mu gladko tekli najvažnejši evropski jeziki. Bil si nadvse dober sin svojih dobrih slovenskih staršev. Bil si dober slovenski oče, ki si skrbel, da bi slovensko dediščino v vsem bogastvu izročil tudi svojim otrokom. Z velikim veseljem si prihitel na vsako slovensko prireditev. Povsod si rad pomagal in povsod bo za Toba zevala huda vrzel.

Čeprav je Slovenian Research Center že lepo vrsto let imel med svojimi sodelavci in zbiratelji gradiva pestro število poslovnih sodelavcev, med njimi več študentov, nekdanjih rudarjev, kronistov in organizacijskih delavcev, tovarnarjev, profesorjev in članov vodilnih znanstvenih akademij v obeh Amerikah in Evropi, in še vedno vabi v svoje vrste vse, ki želijo

delati, si vendar vse do svoje prerane smrti bil prav Ti naš najbolj neumorni in prizadeveni sodelavec. Hvala Ti za Tvoje veliko delo in pomoč! Publikacije, za katere si s tako vneto pomagal zbirati gradivo, bodo ohranile tudi ta sad Tvojega dela in Te navedle na častnem mestu med najvažnejšimi sodelavci. In v srcih nas vseh, ki smo Te poznali, bo vedno blestel hvaležen spomin nate, združen s toplo mislijo na Tvoje domače!

Počivaj v miru, dragi Florijan! Tvoji dobri mamici in očetu, otrokom, sestri in bratu pa naše iskreno sožalje!

Dr. Edi Gobec
Department of Sociology
Kent State University
Kent, Ohio 44240

Sihanouk hoče zopet sodelovati z Ameriko

WASHINGTON, D.C. — Bili so časi, ko je indonezijski diktator Sukarno skrbel za zabavo v mednarodnem diplomatskem življenju. Bil je tako muhast, da je l. 1960 delal celo Titu sitnosti, ko je bil v Beogradu na znani konferenci neuvrčenih. Ko so indonezijski generali poslali Sukarna v pokoj, je njegov posel prevzel kambodžanski princ Sihanouk. Tudi njegovo razpoloženje se menja kot vreme v aprilu, le cilj njegove zunanje politike se ne spreminja.

Kadarkoli more, vzame Ameriko na piko. Tako je l. 1963 najprvo odklonil ameriško podpiranje, ker se mu je zamerila ameriška politika v Južnem Vietnamu. L. 1965 je pretrgal diplomatske stike in poslal našega poslanika domov v Washington, češ da so ameriške čete vdirale iz Južnega Vietnama v Kambodžo. Pozneje je povabil Kennedyjevo vdovo na obisk in ji pošteno kadil kot zastopniki ameriškega naroda.

Potem se je sprijaznil z mislijo, da bi bilo najbolj pametno, obnoviti redne diplomatske stike z ZDA. Izbral je pa doglopot. Ako bi se namreč neutegoma pokazal ameriški poslanik v kambodžanskem glavnem mestu Pnom Penh, bi Sihanouk "zgubil obraz", kot pravijo v Aziji, njegov ugled bi pa od tega trpel. Zato je najprej pristal v juniju na obnovu diplomatskih stikov, sedaj je pa prišel k njejmu že ameriški odpravnik poslov Mr. Rives. Kdaj bo prišel poslanik, še ni znano. Zaenkrat še ni niti imenovan. Pač pa je Sihanouk rekel, da bo njegova nova vlada z ministrskim predsednikom Knol Lonom lahko tudi začela razgovore o obnovi ameriške pomoči, ako bo to smatrala za pametno. Sihanoukov obraz je torej opran: vlada naj se peča z obnovo razgovorov o ameriški pomoči, on osebno noče imeti opravka s tem. Taki so pač politiki v Aziji!

Strah ima velike oči tudi v Kremlju

MOSKVA, ZSSR. — Ko je državni tajnik ZDA W. Rogers potoval po vzhodni Aziji, so njegovi poti sledili z večjo pozornostjo ruski diplomatje kot ameriški časopisi. Ubijali so si glavo z vprašanjem, kaj hoče Rogers doseči s svojim potovanjem. Mislili so, da hodi okoli Kitajske kot maček okoli vrele kaše in so temu primerno tudi usmerili sovjetsko kritiko ameriške politike do Kitajske.

Resni kitajski diplomatje dobro vedo, da bi Amerika mogla doseči kvečjemu obnovo navadnih diplomatskih stikov in nič več, najmanj pa tudi majhno politično pogodbo z Maom, pa vendar sovjetska politika misli, da je iz previdnosti bolje, da naslika svoji javnosti vse mogoče načine, kako bi od stikov med Washingtonom in Peipingom lahko imela kaj škode Moskva. Da bi lahko imela tudi korist, na to noče misliti vsaj za javnost.

Moški dobijo delo

HEAT TREATERS
Two experienced men to operate in "atmosphere control" furnaces. Technically minded trainees acceptable.

Two qualified men for quality inspection. Progressive and serious minded trainee acceptable.

GENERAL METAL HEAT TREATING INC.
941 Addison Rd.
391-0886

J. A. Sindelar or A. Jencik (164)

Varilci in obdelovalci industrijske kovinske pločevine

Stalno delo, nadure, urne plače, plačane ugodnosti obsegajo: počitnice, praznike, skupno bolnišniško zavarovanje. Kličite za razgovor Cleveland 681-7379 ali pošljite podatke na oddelek za osobje:

OHIO BLOW PIPE CO.
1727 Doan Ave.
East Cleveland, Ohio
nasproti CTS postaje (161)

Ženske dobijo delo

Ženske dobijo delo tovarniško delo. Kličite od ponedeljka do petka od 8:30 do 4 ure. 391-1345. Prva in druga menja. (159)

Delo za ženske

Iščemo ženske za čiščenje uradov ponoči na vzhodni strani, 5 večerov, unijska plača, prazniki, počitnice in druge ugodnosti. Kličite 361-0290. (161)

Female Help Wanted

PACKERS & ASSEMBLERS
Apply "Kromex - Div. Atapco" 880 East 72nd St. Fourth Floor General Offices. Apply at Reception Desk between 7:00 and 11:00 in the morning on Monday thru Thursdays. Bring Social Security card. Should be able to read, write, and talk English. Apply and fill out application for factory work. (mon, wed)

MALI OGLASI

Naprodaj
Zidana hiša, 4 spalnice, na Grovewood Ave. Kličite 486-6906. (160)

Kupimo rabljene predmete
Stare mize, stole, posodo, vaze, okvire slik, omare za posodo, in razne, druge starinske predmete. Za najboljšo ceno kličite: 946-3072. — (162)

Dvojna — zidana

Hiša, 14 let stara, 1 spalnica spodaj, 2 spalnice zgoraj, dvojna garaža, lot 63 x 163, Wickliffe, \$26,900. Nič kleti. Za pranje in drugo v pritličju. Davki \$450 letno.

KINKOPF REALTY

30825 Euclid Ave.
944-7900 (163)

Loti naprodaj

En aker v Kirtland Hills, Richmond Heights in Euclid za ugodno ceno. Kličite 481-0400. (159)

Če nameravate prodati Vaše posestvo, kličite John Laurich Realty IV 1-1313 in bo prišel na Vaš dom, da se pogovori z Vami o Vašem problemu zastoj. (wtfx)

Hiša naprodaj

Endružinska, 8-sobna hiša na dvojnem lotu v okolici St. Clair in Nottingham; blizu trgovin, cerkve in šole. \$19,900. Kličite 944-5511 ali 481-4959 po 7. uri zv. — (162)

Preša naprodaj

Naprodaj je preša za vino na rjuhe, v dobrem stanju, po zmerni ceni. Kličite KE 1-8681. (13,15,18 avg)

Išče stanovanje

Mlad par išče stanovanje v okolici sv. Vida. Kdor ima kaj, naj kliče naš urad 431-0628. — (161)

Naprodaj

sedem sobna hiša, z tremi spalnicami, polna klet, garaža. Kličite 361-4062 po 2. uri pop. — (161)

Moški dobijo delo

OSKRBNIK

ISCAMO OSKRBNIKA ZA

DOM ZAPADNIH SLOVENCEV

6818 Denison Avenue

Kličite 243-6696 ali ME 1-9661

ali pismeno na Ella Pultz,

3320 W. 88 St. 44102 ME 1-7184

MAPLE HEIGHTS POULTRY & CATERING

17330 Broadway

Maple Heights

Naznanjamo, da bomo odslej nudili kompletno postrežbo (catering service) za svatbe, bankete, obitnice in druge družabne prireditve. Za prvovrstno postrežbo prevzamemo popolno odgovornost. Na razpolago vseh vrst perutnine. Se pripravljamo:

ANDY HOCEVAR in SINOVI

Tel.: v trgovini MO 3-7733 — na domu MO 2-2912

1886

1969

NAZNANILO IN ZAHVALA

Z žalostjo v naših središčih naznanjamo, da je 5. avgusta 1969 umrla naša ljuba mati, stara in prastara mati in tašča,

Jennie Bavetz

Rojena je bila 26. maja 1886 v vasi St. Lorenc na Pohorju na Stajerskem, odkoder je prišla v Ameriko leta 1907.

Pogreb se je vršil 8. avgusta 1969 iz pogrebnega zavoda Jos. Zele in sinovi v cerkev sv. Kristine, kjer je pogrebno sv. mašo daroval Father Celesnik. — Potem smo njeno truplo prepeljali na pokopališče ALL SOULS in ga položili k večnemu počitku.

Bila je članica društva Maccabees Coll. Hive št. 283 in podružnice št. 41 SZZ.

S tem se toplo zahvalimo Father Celesniku za molitve ob krsti pokojne v pogrebni zavodu, za darovano sv. mašo in za spremstvo na pokopališče.

Srečna hvala vsem, ki so darovali za vence cvetja; vsem ki so dali za sv. mašo. — Hvala vsem, ki so pokojnico prišli krogiti in molili ob njeni krsti, kakor tudi vsem, ki so se udeležili pogrebne sv. maše in vsem, ki so jo spremili na pokopališče. Hvala tudi vsem, ki so dali svoje avtomobile na razpolago za spremstvo na pokopališče.

Toplo se zahvalimo pogrebem, vnukom in pravnukom pokojne, ki so nosili njeno krsto.

Posebej se zahvalimo zastopnicam in članicam društev, ki jim je pripadala za lepo slovo, od svoje umrle sestre.

Iskrena hvala vsem, ki so nam pismeno ali ustmeno izrekli svoje sožalje, kakor tudi vsem, ki so nam v dnevih naše žalosti bili na pomoči.

Hvala osebam pogrebne zavoda Jos. Zele in sinovi za vzorno urejen pogreb in za vsestransko izvrstno postrežbo.

Zalujoči:

sin: RUDOLPH SCHUMER

hčere: ANNA ROSSMAN, IDA JOHNSON, MARIAN URSIC

in MILDRED CORRIGAN

snaha MARY zetje JOSEPH, JOSEPH in THOMAS

25 vnukov in vnukinj — 8 pravnukov in pravnukinj

OSTALO SORODSTVO

Cleveland, O., 20. avgusta 1969.

F. S. FINZGAR:

POD SVOBODNIM SONCEM

PETNAJSTO POGlavJE

"Iz njegove glave bi se rodila druge Minerva. Sele dva meseca in taki uspehi!"

Tako je modroval sivoglavi Kasander, Iztokov učitelj, ko se je ob mesečnem svitu vračal preko vrtov mimo Epafroditeve vile.

"Kakor bi v kamen zarezal, kar mu povem. Vse se ga prime za večno. Ko bi ne bil rojen v grmu od barbarske volkulje, ampak pri Akropoli kje, bi bil drugi Aristotel ali Aleksander. Pri Bogu, bil bi!"

Iztok je hodil tedaj po tistem vrtiču, kjer je cvel jasmín. Pod mehki sandalami je šumel zeleni pesek, ki ga je pripeljal

CHICAGO, ILL.

BUSINESS OPPORTUNITY

NEWS STAND — Ridgeland — Lake, Oak Park. By retired owner. Longest, steady clientele. See or Call stand.

7 a.m. - 6 p.m. 383-9865

(159)

REAL ESTATE FOR SALE

ST. PHILOMENA'S — 2 flat brick. 2-6's - 44 ft. lot. w/side drive. 2 car garage. 1st flr. vacant.

Owner — 235-0141

(161)

BY OWNER — Income Brk. Bldg., NW side, Tavern—steady neighborhood trade, plus (1) 6, (1) 4, (1) 3 1/2 rm. apts., 2-car gar. xtra lot. Priced for quick sale. \$28,500.

685-6078

(161)

CICERO-BLVD. MANOR

Open hse., by owner - Sat., Sun., brick, 6 rooms. Corner lot, three bdrms., cab. kit., 1 1/2 baths, gar. Full bsmt. Fenced yd., mid \$20's. 3331 S. 56th ct.

863-2290

(159)

BROOKFIELD

OPEN HSE. 1-6, 8-16, 8-17 Brk. ranch, lge. lot, 3 bdrms., fam. rm., with bar, att. gar. Immed. occupancy. \$28,900 - Negotiable. 3100 Vernon Ave.

485-2073

(159)

CHICAGO HTS. — Moving to Fla. 4 bdrm. all brk. cust. blt. hse., formal din. rm., lge. liv. rm., cer. kit., 1 1/2 bts., full bsmt., walk to Lutheran & Marion Hi Schs. Choice neighborhood. Low \$30's. Owner.

SK 4-4007

(159)

VILLA PK. (Brandywine sub.)

Owner transf. Enjoy all electric liv. 3 bdrm., twnhse, 1 1/2 baths. Choice loc. next to East Club Hse. and pool. \$24,900. Stove, refrig., crptg., drapes & pan, bsmt, area included. (Washer & dryer optional). Purchaser can assume existing FHA 6 per cent mortgage if desired. Occup. w/in 30 to 45 days.

627-8542

MT. PROSPECT-Immed. sale by owner. 8 rm. bi-lev. 4 bdrms., two baths, slate foyer, lg. fam. rm., spac. lot, patio, 2 1/4 c. att. gar. immed. occup. Upper \$30's.

259-5750

(160)

HELP WANTED

BANK PROOF OPERATORS

Experienced

Attractive positions with excellent advancement opportunities for qualified persons. Fine working conditions, pleasant associates and extra benefits for those who qualify. Free parking.

Mr. Daley — 693-5555

O'HARE INTERNATIONAL BANK

Higgins Rd. at Cumberland Ave.

Exit at the Kennedy Expressway

An Equal Opportunity Employer

(161)

kakor bi ga v vonjavi kopeli gladile mehke roke. Odšel si je zapone na oklep, našlonil glavo v dlan in se zamislil v tiho in zvezdno noč.

Tukaj je sedel tisti večer, ko se je vrnil z Epafroditom z dvora. Polnoč so prevozile zvezde in njegovo oko ni zaželelo spanca. Pred njim so gorele modre oči Irenine. Kamor se je obrnil, povsod njene oči. Iz morja so zrle vanj, z vsake zvezde so se mu smehljale in s cvetočih vejic nad njim so šepetale v šumenju listja in cedrovih vrhov njene sladke besede.

"Junak si, Iztoče! Stotnik carske vojske! Naj te spremlja sreča!"

In poslej se je mesec dvakrat pomladil. Iztok je zjahal najbolj ognjevit konje, polomil dokaj sulic, skrhil mnogo mečev, se naučil brati in pisati, pozabil je skoraj očeta Svaruna, spomnil se le mimogrede Ljubiniče. Ni utegnil. Toda Ireninih oči in njenih besed ne more pozabiti. Ko koraka sredi ulic na vežbališče ali kadar ponosno jezdi v pozlačnem oklepju najbolj divjega žrebca in ga objemajo z oken in s ceste po ljubezni koprneči pogledi, tedaj zaman išče njenih oči. Zdi se mu, da je že videl vsake oči, kar jih je v Bizancu, da se je vprašujoče ozrl vanje in žalosten odmaknil pogled. Zakaži tiste luči ni v nobenih, tiste mehke in ljubezni polne, kakor bi v Ireninih očeh ležala vsa lepa njegova domovina, kakor bi iz njenega glasu odmevali vsi spevi slovenskih logov. Kadar koli je jezdit mimo carske palače, vselej so trkale njegove oči na zaslonjena okna in prosile:

"Irena, samo en pogled, eno besedo z domačih tal, samo eno." Toda ni se ganilo gluho okno, mrtve stene neizmerne palače so molčale. In kakor vselej, kadar se je na večer zatapljal v take sanje, tako se jih je tudi nocoj navsezadnje prestrašil. Vzravnil se je na klopi, potegnil po čelu, otrsels nejevoljno z roko in zamrmral. "Irena? Kaj mi je v glavi? Irena — dvorjanka; to se pravi hotnica. Cemu bi se trafil zanjo? Aha, da ostanem tu, da prelijam kri za tirana in da se za ves trud, za izdajalski trud enkrat ogrejem v njenem objemu. Ne, na Svetovita, ne izneverim se! Sedaj se mi skrivša, Irena, skrivša, ker veš, da me mučiš. In v krogu družic in tistih blelih gospodov, tistih palatinskih častnikov, ki bi bežali v vojski pred tolpo starih žensk, tam se rogaš z drugimi vred barbaru in govoriš s smehom o meni. Na Peruna, govorili boste o Iztoku s solzami v očeh!"

Iztok je planil pokonci in iztegnil roke proti nebu. "Na besed, kaj preklinjaš in prisegaš dečko?" Pred Iztokom se je pojavil Radovan.

"Oj, očka! Ne spiš? Polnoč je!" "Kdaj spim, zakaj ne spim, kako spim: za vse to se ti doslej nisi kdovekak zmenil. Odgovori, kar te vpraša Radovan!" "Ej, pa si slabe volje, Radovane!" "Zopet se izogibaš! Povej, čemu se jeziš in suješ s pestmi proti mesecu kakor otrok, ki maha s šibo proti nebu, da bi zvezde klatil." "Misel, neumna misel mi je šinila v glavo!"

"Šinila, samo šinila! Seveda, pa ti sedi v glavi trdno kakor klop na kravjem vratu. Zakaj lažeš?" Radovan se je razhudil in razkoračil se pred Iztokom. Mladi stotnik se je od srca nasmejal starčevi togoti.

"Kako se ti poda, če se jeziš! Sedi k meni!" "Ne sedem, če ne poveš!" "Vse ti povem, samo dober bodi in ne jezi se." "Taki ste, mladeniči! Ponoči lezem za teboj in te čuvam, v dolgih nočeh premišljujem in

lovim tvojo sapo in tvoje sanje. Iztok, kaj misliš, da ne vem? Epafrodit, sam Epafrodit mi je razodel, ker sem ga vprašal. Vi-diš, tujec, krščenec je povedal, ti mi ne poveš!"

Iztok se je zavzel.

"Kaj bi ti pravil Epafrodit? Kaj neki?"

"Iztok, sin Svarunov, mar te nisem čul neštetokrat ponoči, ko si jecjal in vzdihoval: 'Irena, Irena, Irena'? Ne enkrat, stokrat! Misliš, da take sanje kažejo v glavo mlademu človeku kakor piškav oreh z drevesa? In ker si molčal ti, sem se lotil Epafrodita."

"Epafrodita?" je ostrmel Iztok.

"Da, njega samega, ki mi je

povedal, kako te je obgovorila tista z dvora in ti zavdala s pogledom. In moč je pristavil: 'Posvrgari ga, očka! Ves Bizanc ve, da ljubi Ireno Azbad.' Zato te svarim. Bodi vsaj toliko pameten, kot je pametna žival. Če žival zadene strelca, zbeži, da ne prifrči druga. Tebe je tudi ranila puščica, zato ne tišči k tistemu, ki strelja, ampak beži. Razumeš?"

Radovan je pretkano zapazil nemir na Iztokovem licu. Skri-val ga je, zakril ga ni. Komaj je dobro povedal pest, ko je prisegal na Peruna, da je ne mara, da je Irena ničvrednica, da bi bila ljubezen do nje nejevera do doma, že se mu je rogal v srcu mo-gočen glas in mu klical: Laž, laž!

Imenik raznih društev

Slovenski domovi

FEDERACIJA SLOVENSkih NARODNIH DOMOV

Predsednik Edwin Grosel, podpredsednik Harry Blatnik, blagajnik John Taucher, finančni tajnik Stanley Pockar, zapisnikar Joseph Fortuna, dopisovalni tajnik Mickey Dancull, 13390 Settlement Acres Dr., tel. 884-8217, nadzorni odbor: Albert Mann, Anton Zak, Joseph Trebec. Seje so vsaki drugi mesec.

SLOVENSKI NARODNI DOM NA ST. CLAIR AVE.

Predsed. Tony Zak, podpredsed. John Centa, taj. Frank Bavec, blag. Josephine Stwan, zapis. Julia Pirc; Nadzorni odbor 5 članov, Frances Tavcar, predsednica, Gospodarski odbor 5 članov, Eddy Kenik, predsednik, Prosvetni odbor 6 članov, Dr. F. J. Kern in Janko N. Rogelj, častna predrednika, Frank Wirant, častni direktor. Seje vsak drugi turek v mesecu ob 8 uri zvečer, v sobi šte. 1 staro poslopje.

KLUB DRUŠTEV AJC NA RECHER AVE.

Predsednik Lou Savojic, podpredsednik Ray Bradac; tajnica in blag. JoAnn Milavec, 23891 Glenbrook Blvd., Euclid, O. 44117, tel. 531-7419; zapisnikar Edward Leskovec; nadzorni odbor: Frank Kozlevcar, Joe Klopovic, Frank Zigman. Seje za 1. 1968 prvi prvi ponedeljek v mesecu: 3. feb. 7. apr. 2 jun. 4. avg. 6. okt. 1. dec. v American Yugoslav Centru na Recher Ave., ob 8. uri zvečer. — KE 1-9309.

KLUB LJUBLJANA

Predsednik Anton Meklan, podpredsednik Louis Vidovec, tajnica Steffie Koncilija, 15611 Saranac Rd. GL 1-1876; blagajnik Anton Yerak; zapisnikarica Frances Klun. Nadzorni odbor: Molly Legat, Josie Skabar, Frances Julylia. Kuharica Mary Dolšek. Frank Rupert, stric; Angela Barkovic, teta. Prevodjica Frank Rupert. Muzikant John Grabnar. — Seje se vsrjšo vsak zadnji turek v mesecu ob 8. uri zv. v AJC na Recher Avenue.

DIREKTORI SLOVENSKEGA DRUŠTVENEGA DOMA NA RECHER AVE.

Predsednik Joseph Trebec, podpredsednik Edward Leskovec, tajnik Stanley Pockar, 732-8662; blagajnik William Frank; zapisnikarica Mary Kobal; nadzorni odsek: Louis Sajovic, John Hrovat, Jos G. Brod nik; gospodarski odsek: S. J. Kasunic, predsednik, John Evatz, Ray Bradac, direktorji, John Troha, John Adams, Joe F. Petric, Jr., Albert Pestotnik, Charles J. Starman, poslovođa, tel. 531-9309; Joseph Petrič, hišnik, tel. 481-1721. Seje se vsrše vsako tretjo sredo v mesecu,

začetek ob 8. uri zvečer v Društvenem domu, Recher Ave., Euclid, Ohio.

SLOVENSKI DOM 15810 Holmes Ave.

Predsednik Edwin Grosel, podpredsednik John Habat, blagajnik Jos. Ferra, zapisnikar Daniel Pavsek, tajnik Al Mann, tel. 681-6650, gospodarski odbor: Henry Bokal, Eugene March, Frank Kocin Jr., nadzorniki: Joseph Jerkic, Frank Zorman, Richard Spilar, pomočniki: Frank Sustersich, Louis Zavadnick, John Jevnikar, Joseph Lipovec. Poslovođa Anton Eokal, tel. 681-9675. Mesecne seje vsak 4. turek v mesecu ob 7.30 zvečer.

SLOVENSKI DELAVSKI DOM 15335 Waterloo Road

Predsednik Harry Blatnik, podpredsednik Frank Mihelich, tajnica in blagajničarka Agnes Stefanica, zapisnikarica Anne Zele nadzorniki: Frank Bitec, John Cech in Mary Dolsak, gospodarski odbor: Andy Božič, John Korošec, Louis Furlan, Frank Mihelich.

SLOVENSKI NARODNI DOM, MAPLE HEIGHTS, OHIO

Predsednik Louis Fink, podpredsednik Fred Filipis, tajnik Emil Martinec, blagajnik Andrew Rezin ml., zapisnikarica Anton Perusek, nadzorniki: Frank Urbancic, Al Glavic in Anton Kaplan, gospodarski odbor John Semich, Louis Kastelic in Millie Lipnos, veselilni odbor Al Glavic, Antonia Stokar, Millie Lipnos in Frank Urbancic, odborniki: Andrew Rezin st., Anton Gorenc, Joseph Stavec in Charles Hovecar. Seje vsaki četrty turek v mesecu ob 7.30 uri zvečer.

GOSPODINJSKI KLUB NA JU-TROVEM (Prince Ave.)

Predsednica Jennie Bartol, podpredsednica Rose Vatovec, tajnica Stella Mahnič, blag. in zapis. Mary Taucher, nadzornice: Anna Kreševic, Josephine Gerlica, Angela Magovec. — Seje so vsako prvo sredo v mesecu ob 7.30 zv. v SDD na Prince Avenue.

UPRAVNI ODBOR KOPORACIJE "BARAGOV DOM", 6304 St. Clair

Predsednik: Frank Grdina; podpredsednik: Joseph Nemanich; tajnik: Janez Ovsenik, 7505 Cornelia Ave. blagajnik; Janez Breznikar; upravniki: Jakob Zakelj; Baragova prosveta: Frank Cerar; knjižničar: Lojze Bajc; pravni zastopnik: Edmund Turk; odborniki: Stanko Vrdinar, Franc Slenc, Vinko Rožman, Anton Meglič, Ferdinand Sečnik, Tony Skrl, Franc Kamin. — Dom ima prostore za razne prireditve. Telefon: 361-5926 ali 432-0142.

SLOVENSKA PRISTAVA

Predsednik Milan Dolinar; I. pod-

predsednik Mate Resman, II. podpredsednik Feliks Breznikar, III. podpredsednik Frank Urankar; tajnik Milko Pust, 18724 Neff Rd., Cleveland, O. 44119, tel. 486-7033; blagajničarka Berta Lobe. Odborniki: Frank Kastigar, Janez Skubic, Andrej Kozjek, Frank Lovšin, Elmer Kuhar, Louis Petelin, Matt Novak, Lojze Mohar. Nadzorni odbor: Jože Nemanich, Branko Pfeifer, Vili Zadnikar. Razsodišče: John Kovačič, Edward Ljubi, John Oster. Duhovni vodja: č. g. Rajko Hobart.

Upokojenski klubi

KLUB SLOVENSkih UPKOJEN-CEV V EUCLIDU

Predsednik Krist Stokel, podpredsednik John Gerl in Josephine Skabar, tajnik John Zaman, 2021 E. 228 St., Euclid, O., 44117, tel. IV 1-4871, blag. Andrew Bozich, zapis. Leonard Poljšak. Nadzorni odbor: Mary Kobal, John Troha in Molly Legat. Poročevalca: Frank Cesen in Frank Rupert. — Seje se vsrše vsaki prvi četrtek v mesecu ob 2. uri pop. v Slovenskem Društvenem Domu (AJC) Recher Ave.

KLUB UPKOJENCEV V NEWBURGHU

Predsednik Anton Perusek, podpredsednik John Fabjanec, tajnica in blagajničarka Antonia Stokar, 6611 Chestnut Rd., Independence, Ohio, 524-7724, zapisnikarica Jennie Pugely; nadzorni odbor: Andy Rezin, Anton Gorenc, Louis Kastelic. Za Federacijo: Anton Perusek, Andy Rezin, Louis Kastelec, Anton Gorenc, Antonia Stokar. Seje vsak mesec v drugem narodnom domu četrto sredo v mesecu ob 2. uri pop.

KLUB SLOV. UPKOJENCEV ST. CLAIRSKO OKROŽJE

Predsednik Jože Okorn, podpreds. Frank Majer, tajnica Mrs. Rose Erste, 3813 Schiller Ave., tel. 661-3777, blagajnik Florian Mocilnikar, zapisnikarica Cecilia Subel. Nadzorni, odbor: Andrew Kavcnik, Joseph Babnik, Mrs. Mary Kolegar. Veselilni odbor: Frances Okorn, Anna Zalar, Barbara Babnik, Gosp. Odbor: Mike Vidmar, Andrew Kaučnik. Nove člane in članice se sprejema vseh starosti kadar stopijo v pokoj. — Seje se vsrjšo vsaki tretji četrtek ob 2. uri popoldne v spodnji dvorani SDD na St. Clair Avenue.

KLUB SLOV. UPKOJENCEV NA WATERLOO RD.

Predsed. Joseph Planinc, podpredsed. Gertrude Koshel, taj. in blag. George Panchur, 1258 E. 169 St., tel. 531-8536, zapis. Louis Dular, nadzor. Marion Basel, Rose Pavlin in Mary Kren. Seje so vsaki 2. turek v mesecu ob dveh popoldne v SDD na Waterloo Rd.

KLUB UPKOJENCEV

v Slovenskem domu na Holmes Ave. Častni predsednik Anton Skapin, predsednik Joseph Ferra, I. podpredsednik Josko Yerkic; II. podpredsed. Wm. J. Kennick, tajnik in blagajnik John Treck, 1140 E. 176 St., tel. 486-6090; zapisnikar Joseph Malečkar; nadzorni odbor: John Poznik, John Habat, Steffa Koncilija. — Seje in sprejemanje novih članov vsako drugo sredo v mesecu ob 2. uri pop. v Slov. domu na Holmes Avenue.

FEDERACIJA KLUBOV SLOV. UPKOJENCEV NA PODROČJU VELIKEGA CLEVELANDA

Predsednik Krist Stokel, I. podpredsednik Joseph Okorn; 2. podpred. Anton Perusek; tajnik Wm. Kennick, 2675 Rockefeller, 943-3670; zapisnikar John Trček, blagajnik Andy Bozich; nadzorni odbor: Joseph Babnik, Louis Dular, in Leon Polsak. — Seje so vsake tri mesece. Sklicuje jih predsednik po potrebi.

AMERIŠKI-SLOVENSKI POKOJINSKI KLUB, V BARBERTON, OHIO.

Preds. Louis Arko, podpreds. Aug. Maver, tajnica - blagajničarka Mary Sustersic, 405 Van Street, Barberton, Ohio 44203, tel. 753-2135, zapisnikar, Anton Okolish, nadzornice, Josephine Platner, Frances Zagar, Lucy Ujčić. — Seje vsaki prvi četrtek v mesecu, ob 2. uri popoldne, v Slove Center!

Samostojna društva

SAMOSTOJNO PODPORNO DRUŠTVO LOŽKA DOLINA

Predsednik Frank Baraga, 1144 E. 71 St.; podpredsednik John Lekan, taj. Frank Bavec, 1097 E. 66th St. Tel. HE 1-9183; blagajnik John J. Leskovec, 377 E. 320 St., Willowick, O.; nadzorniki: John Lokar, Frank A. Turek in Anthony Petkovšek; zastopnik z klub SND Frank Bavec, za SD na Holmes Ave. Albert Marolt in Albin Lipold, za konferenco SND Albert Marolt. — Seje se vsrjšo vsako tretjo sredo v januarju, aprilu, juliju, oktobru in glavna seja v decembru v Slovenskem Narodnem Domu, soba št. 4 staro poslopje. Društvo sprejema nove člane od 16. do 45. leta s prosto pristopnino in zdravniško preiskavo. Društvo plačuje \$300 smrtnine in \$7 na teden bolniške podpore. Asement je \$1 mesečno. Za sprejem ali pregled novih članov so vsi slovenski zdravniki. Za nadaljnje informacije se obrnite na društvene zastopnike.

SLOVENSKI AKADEMIKI V AMERIKI — S. A. V. A.

Jože Odar, predsednik, 6605 Bonna Ave. Cleveland, O. 44103; Vida Dolenc, I. podpred., 362 Welesley

St. E., Toronto 5, Ont., Canada; Marija Zupan, II. podpred., 1259 E. 61st St., Cleveland, O. 44103; Anči Stele, tajnica, 929 E. 78th St., Cleveland, O. 44103; Darko Medved, blagajnik, 86 Fern Ave., Toronto 3, Ontario, Canada; Ludvik Burgar, urednik Odmevov, 1702 Linden St., Ridgewood, N.Y. 11227; in Serge Delac, urednik — Odmevi, 1167 E. 18th Street, Brooklyn, N.Y. 11230.

SLOVENSKA TELOVADNA ZVEZA V CLEVELANDU

Duhovni vodja Rev. Jože Falež, starosta Janez Varšek, tajnica in blagajničarka Zalka Zupan, 1259 E. 61 St. Cleveland, O. 44103, načelnik Milan Rihtar, vadiateljski zbor: Milan Rihtar, Janez Varšek, France Tominc, Marija Rihtar.

BALINCARSKI KLUB

Predsednik Milan Jager, I. podpreds. Stanley Grk, II. podpreds. Stanley Vesel, tajnik John Korošec, 15807 Grovewood Avenue, Cleveland 10, O., Phone: IV 13794; blagajnik Joseph Ferra; zapisnikarica Mary Bozic; nadzorniki: Tony Prime T. Umek in Viktor Bergoc. Balincarski referent: Andy Bozic; natakari Louis Čebul; Kuharice: Rose Čebul, Kristina Jager, Rose Ribar, Johanna Perko. Seje se vsrše vsako četrto soto v mesecu v Slov. delavskem domu na Waterloo Rd. Balincarski večeri so: ponedeljek, turek sredo, in sobota zvečer, nedelja popoldne in zvečer.

STAJERSKI KLUB

Predsed. Ivan Novak, podpredsed. Stanko Kodrin, taj. Anica Gjereč, 1264 E. 59 St., 432-2981 blag. Mirko Antloga, odbor. Karl Fais, Martin Valencak, Slavica Turjanski, Slavko Zagmajster, Lojze Burjes, Janez Gorican; nadzor. Ivan Vinkler, Karl Gumzej in Jože Zelenik; razsod. Pavel Sirmik, Lojzka Feguš; gospodar. Avgust Gselman, gosp. pom. Avgust Sepetave, dopis. dr. Jože Felician, kuh. Lojzka Feguš in Felician Gzelman.

SLOVENSKA FOLKLORNA SKUPINA KRES

Voditeljci skupine: ga. Eda Vovk in ga. Breda Lončar. Predsednik Ivan Zupanič, podpredsednik Tone Ovsenik, tajnica Cvetka Ovsenik, 7505 Cornelia Ave., Cleveland, Ohio 44103, telefon UT 1-3118, blagajnik Ivan Zakrajšek, odborniki: Marta Potočnik, Stane Mrva, Lojze Pugelj, Peter Jančar. Redna seja se vsrši vsaki prvi petek v mesecu.

ZVEZA DRUŠTEV SLOVENSkih PROTOKOMUNISTIČNIH BORCEV

Predsednik Karel Mauser; podpredsedniki so vsi predsedniki krajevnih odborov DSPB; tajnik Jože Melaher, 1143 Norwood Rd., Cleveland, O. 44103; blagajnik Cyril Preželj, Toronto, Ont., Canada; tiskovni referent Otmar Mauser, Toronto; nadzorni odbor: Franc Šega, Anton Meglič, Cleveland, Jakob Kranjc, Toronto; razsodišče: Frank Medved, Andrej Percic, Gilbert, Minn., Tone Muhič, Toronto. Zgodovinski referent prof. Janez Sever, Cleveland.

SLOVENSKI ŠPORTNI KLUB

Predsednik Mario Percic, podpred. Charlie Lončar, tajnica Marija Melaher, 1143 Norwood Rd., Cleve., Ohio 44103, tel. 881-2641, blagajnik Stane Mrva, odborniki: Jože Košir, Jaro Gogala, Milan Rihtar, Marinka Mrva in France Sever, preglednica: Majda Stanonik, Pavle Košir, duhovni vodja č. g. Jože Falež.

BARAGOVA ZVEZA (Sixth and Fisher Streets, Marquette, Michigan)

Predsednik Msgr. F. M. Scheringer, podpredsednik Rev. Jožef Kichak, eksekt. taj. in urednik Father Howard Brown, tajnik Rev. Tomaz Ruppe blag. Msgr. Nolan McKevitt. Letna članarina \$1, podporni član, letno \$5, dosmrtno članstvo \$50.00, dosmrtno članstvo za družine in organizacije \$100.00. Vsi člani dobivajo The Baraga Bulletin, ki izhaja štirikrat na leto. Društvo krije stroške za delo za prigrasenje škofa Baraga blaženim in svetnikom.

BELOKRANJSKI KLUB

Predsed. Max Traven, podpredsed. Olga Mauser, taj. Matt Hutar, 21020 Westport Avenue, Euclid, O. 44123, tel. 481-3308, blag. Lojz Jurković, Zapisnikar Milan Dovic, nadzor.: Matija Hočevar, Stanley Zagorc, Vida Rupnik, gospod. Frank Rupnik, kuharica Mary Ivec. Seje: Vsaki drugi mesec, na tretjo nedeljo.

MLADI HARMONIKARJI

Slovenski harmonikarski zbor dečkov in deklic pod vodstvom učitelja Rudija Kneza, 679 E. 157 St. Cleveland, Ohio 44110, telefon 544-4256. Poslovođkinja ga. Marica Lavriša, 1004 Dillewood Rd. tel. 481-3768.

TRETI RED SV. FRANCISKA

Duhovni vodja Rev. Julius Slapsak, predsednica Mrs. Frances Lindic, tajnica Mrs. Frances Petric, blagajnica Mrs. Stephanie Novak. Shodi so vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2 popoldne v cerkvi sv. Lovrenca v Newburghu.

ZELENA DOLINA

Predsednik Karl Fais; tajnik Lojze Ferlic, 915 E. 73 St., tel. 431-8447; blagajnik Rudi Kristavčnik; gospodar Jože Zelenik; odborniki: John Vinkler,